

Pots investigar la biodiversitat del territori

La Fàbrica del Sol
Pg. Salvat Papasseit, 1
08003 Barcelona
932564430
lafabricadelsol@bcn.cat

La tradició naturalista de Catalunya i l'expansió de les ciències ciutadanes està encomanant el protagonisme de la població en la recerca i el seguiment de la biodiversitat del territori.

Alguns historiadors qualifiquen l'excursionisme científic com el bressol de la ciència a Catalunya. El cert però és que diversos factors van fer aflorar un associacionisme amb interès per la ciència durant la segona meitat del s. XIX. La Renaixença va dur a un impuls del coneixement del territori i la conservació i la popularització del debat científic i social de les teories evolucionistes de Charles Darwin van dur l'esclat d'una nova cultura de la natura apareguda en el moviment obrer de final del s. XIX i fins l'època republicana. Organitzacions com l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques, creada l'any 1876, van proliferar i amb elles, projectes de construcció d'estacions meteorològiques, de catalogació de la fauna i de creació de museus municipals i comarcals amb restes arqueològiques i documentals. Malgrat tot, molts projectes finalment no es van dur a terme i es conserven pocs testimonis com els observatoris meteorològics de Sant Jeroni, del Collsacabra o de Santa Fe, proves de la febre de l'excursionisme científic català.

Tot i que el referent quedi llunyà i les associacions excursionistes van derivar cap a una activitat més lúdica i esportiva, durant els darrers anys estem vivint una nova expansió de les *ciències ciutadanes* en molts països. Des de la primera edició del cens ciutadà de biodiversitat *Bioblitz*, l'any 1996 als Estats Units, cada cop són més freqüents els projectes de recerca orientats a fer inventaris o estudis de la biodiversitat, a través del treball de camp i de la participació de la ciutadania. La tradició naturalista de Catalunya, tant per l'elevat nombre de població motivada per la natura i disposada en col·laborar amb projectes de recerca, com per l'existència de diverses entitats dedicades a l'estudi i el seguiment de la biodiversitat, possibiliten l'èxit d'aquests projectes. Malgrat això la majoria d'aquests, s'han desenvolupat amb independència de les universitats o centres de recerca que, d'altra banda, pateixen una manca creixent de dades.

Amb tot, la col·laboració entre universitats i projectes de voluntariat en recerca de biodiversitat creixen. Barcelona organitza la *BioBlitzBcn* des de fa quatre anys, amb la participació d'investigadors, entitats i ciutadania. L'*Institut Català d'Ornitologia* encapçala el projecte *Nius*, per seguir la manera i el lloc de cria dels ocells, *Galanthus* fa seguiment dels ratpenats a través del projecte *Quirorius*, *Acció Natura* el de l'ós bru del Pirineu i la *Institució Catalana d'Història Natural* promou estudis com el de les orquídiades del Solsonès, que es mostra a la fotografia.

Les noves tecnologies també han fet aparèixer noves modalitats participatives, així el projecte *Camins de fauna*, recull dades sobre connectivitat ecològica o *Natura Urbana*, que a través de les xarxes socials aprofundeix en les recerques ciutadanes, unes experiències molt útils per generar dades sobre el medi natural, fomentar l'intercanvi de coneixements entre investigadors i ciutadans i incrementar la vinculació de la població amb el seu entorn.

per on començar?

Surt al carrer amb una càmera i fotografia la flora i la fauna que et trobes. Veuràs que hi podràs fer un àlbum ben complet. A La Fàbrica del Sol et cedim el recurs *Uns veïns ben vius* per ajudar-te a descobrir la biodiversitat del teu entorn. **Participa de la custòdia del territori**, el portal *viulaterra.cat* et donarà moltes idees per respectar, conservar i tenir cura del territori. **Fes ciència ciutadana**, inscriu-te a la propera *BioBlitzBcn* o a qualsevol dels projectes de recerca i seguiment de la biodiversitat de Catalunya.

més informació

observadors del mar

Cercador de projectes

